

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA
НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО
НЕПОДКУПНОСТИ РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА
INSPECTORATUL DE INTEGRITATE**

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**ACT DE CONSTATARE
nr. 225/21**

mun. Chișinău

30 septembrie 2020

Inspectorul de integritate al Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, Natalia IVANOV, examinând materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința d-lui Liviu Volconovici, IDNP – [REDACTED], domiciliat pe adresa [REDACTED], rector al I.P. "Universitatea Agrară de Stat din Moldova" (în continuare – I.P. UASM), în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A CONSTATAT:

La 21 februarie, în cadrul Autorității Naționale de Integritate (în continuare – ANI) a fost înregistrată sesizarea din oficiu nr. 04-11/120 (cu anexarea documentelor aferente) cu privire la eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Liviu Volconovici, rector al I.P. UASM.

La 02 martie 2020, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, sesizarea a fost repartizată aleatoriu prin sistemul electronic de distribuire a sesizărilor.

Potrivit sesizării, dl Volconovici Liviu, exercitând funcția de rector al IP UASM, a emis acte administrative care vizează persoane ce îi sunt apropiate – fiii dumnealui, în perioada când aceștia își făceau studiile la instituția de învățământ condusă de tatăl acestora, admițând astfel conflicte de interese consumate.

La caz, inspectorul de integritate reține faptul că, documentele anexate la sesizare au fost prezentate ANI de către dl Liviu Volconovici în cadrul procesului contravențional nr. 01/11 din 02.01.2020 inițiat în privința dumnealui de către inspectorul de integritate [REDACTED].

Conturându-se o bănuială rezonabilă privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, la 13.03.2020, în conformitate cu prevederile art. 31 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, prin procesul-verbal nr. 157/21, în privința d-lui Liviu Volconovici, în calitate de rector al I.P. UASM, a fost inițiat controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Prin scrisoarea nr. 04-21/1081 din 13.03.2020 (aviz de recepție DS9350106990AS) dl Liviu Volconovici a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile sale prevăzute la art. 33 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate. Scrisoarea dată însă nu a fost recepționată de dumnealui fiind restituită ANI la data de 01.04.2020.

De menționat că, potrivit pct. 3 din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 6 din 26.03.2020, pct. 1 din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 14 din 06.04.2020, pct. 1 din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova și pct. 1 din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 21 din 24.04.2020 zilele de 30.03.-03.04.2020, 07.04-17.04.2020, 21.04.-24.04.2020 și 27.04-30.04.2020 au fost declarate zile de odihnă pentru toate unitățile din sectorul bugetar, cu excepția instituțiilor medico-sanitare, de sănătate publică și servicii auxiliare pentru instituțiile de sănătate publică, serviciilor de salvare, urgență și de asistență socială; cât și a autorităților administrative din domeniul apărării naționale, ordinii publice și securității naționale și altor instituții publice.

Ulterior, urmare a întreprinderii de către inspectorul de integritate a acțiunilor de identificare a căilor de informare repetată a dlui Liviu Volconovici vis-a-vis de inițierea controlului prenotat, la data de 13.05.2020, în rezultatul discuției telefonice purtate cu dl Volconovici, acesta a solicitat ca înștiințarea privind inițierea controlului să-i fie transmisă prin intermediul fax-ului din biroul dumnealui, măsură întreprinsă prin scrisoarea nr. 04-21/1882.

Conform art. 85 alin. (3) al Codului administrativ, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților.

Potrivit art. 87 alin. (1) din Codul administrativ, autoritatea publică se conduce de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt.

În temeiul prevederilor legale prevăzute la art. 20, alin. (1), lit. a) - d), art. 32, alin. (2) și (3) și art. 37, alin. (2) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, au fost consultate date din registrele informaționale de stat (inclusiv din Registrul informațional de management al documentelor electronice al ANI), Registrul declarațiilor privind conflictele de interese înregistrat în cadrul ANI cu nr. 51 la 12.09.2018, Sistemul informațional „e-Integritate”, Registrul de Stat al populației, și solicitate Ministerului Educației, Culturii și Cercetării (în continuare - MECC) (solicitarea nr. 04-21/1881 din 13.05.2020), Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (în continuare MADRM) (solicitarea nr. 04-21/2016 din 14.05.2020 și nr. 04-21/4110 din 04.09.2020) și IP UASM (solicitarea 04-21/2675 din 12.06.2020 și nr. 04-21/3263 din 17.07.2020) informații și documente necesare desfășurării controlului.

La sesizarea din oficiu nr. 04-11/120 din 21.02.2020 au fost anexate următoarele documente:

- Copia Ordinului MADRM „Cu privire la numirea în funcție”, nr. 30-p din 24.01.2017;
- Copia Ordinului MADRM „Cu privire la restabilirea în funcție”, nr. 215-p din 04.04.2017;
- Copia Ordinului MADRM „Cu privire la confirmarea în funcția de rector al I.P. ”Universitatea Agrară de Stat din Moldova”, nr. 523-p din 12.07.20217;
- Copia Ordinului MADRM „Cu privire la suspendare”, nr. 32-p din 11.01.2018;
- Copia Ordinului MADRM „Cu privire la numirea în funcție”, nr. 38-p din 16.01.2018;
- Copia Ordinului MADRM „Cu privire la personal”, nr. 919-p din 19.09.2018;
- Copia Diplomei de studii superioare de licență nr. [REDACTAT] din 29 iulie 2017, eliberată dlui [REDACTAT], IDNP - [REDACTAT];
- Copia Ordinului „Cu privire la înmatricularea la studii cu finanțare bugetară” nr. 476 din 04 august 2017, în privința dlui [REDACTAT] și dlui [REDACTAT];
- Proces- verbal nr. 5 al ședinței Comisiei de admitere din 04.08.2017;
- Copia Ordinului „Cu privire la absolvirea masteranzilor Facultății de Inginerie Agrară și Transport Auto la susținerea tezei de master” nr. [REDACTAT] din 20 decembrie 2018, în privința dlui [REDACTAT];

- Copia Diplomei de studii superioare de master nr. [REDACTAT] din 15.12.2018 eliberată dlui [REDACTAT], IDNP - [REDACTAT];
 - Cererea dlui [REDACTAT] din 05.09.2017 referitor la solicitarea delegării la Conferința „Strengthen Cross-Cultural Connections, Embrace the Differences”;
 - Copia Ordinului „Cu privire la delegarea peste hotare” nr. 149-p din 12 septembrie 2017, în privința dlui [REDACTAT];
 - Scrisoarea de accept a Istanbul Ilim ve Kultur Vakei din 24.08.2017,
- prezentate ANI de către dl Liviu Volconovici, în calitate de rector al IP UASM, în cadrul procesului contravențional nr. 01/11 din 02.01.2020 inițiat în privința dumnealui de către inspectorul de integritate [REDACTAT].

Prin scrisoarea nr. 04/2-2/2231 din 28.05.2020, (înregistrată în cadrul Autorității cu nr. 3763 la 02.06.2020), și nr. 04/2-2/4038 din 07.09.20 ca răspuns la solicitarea nr. 04-21/2016 din 14.05.2020 și nr. 04-21/4110 din 04.09.2020, **Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului** a expediat copiile următoarelor acte:

- Carta Universitară a I.P. UASM (neautenticată);
- Contractul individual de muncă a dlui Liviu Volconovici, nr. 20 din 20.06.2017 (autenticat).

La fel, în perioada desfășurării controlului, inspectorul de integritate a remis în adresa **Ministerului Educației, Culturii și Cercetării** interpelarea nr. 04-21/1881 din 13.05.2020, la care, prin răspunsul nr. 10-09/2587 din 25.05.2020, instituția prenotată a comunicat că copia actului solicitat (diploma de studii superioare de master nr. [REDACTAT] eliberată dlui [REDACTAT]) nu poate fi prezentată dat fiind faptul că, responsabilitatea privind eliberarea, evidența și păstrarea actelor de studii revine conducătorului instituției de învățământ.

Prin scrisoarea nr. 25-946 din 31.07.2020 (înregistrată în cadrul Autorității cu nr. 5691 la 04.08.2020) ca răspuns la solicitarea 04-21/3263 din 17.07.2020, **IP UASM** a remis copiile autentificate ale următoarelor acte:

- Diploma de studii superioare de master nr. [REDACTAT] eliberată dlui [REDACTAT];
- Carta Universitară a IP UASM și Codul de Etică Universitară.

În urma consultării Registrului informațional de Stat „Registrul de Stat al Populației”, s-a stabilit că dl [REDACTAT] și [REDACTAT] sunt fiii dlui Volconovici Liviu, rector al I.P. UASM, confirmându-se astfel relațiile de *persoane apropiate* dintre aceștia.

Coroborând toate informațiile reflectate mai sus, inspectorul de integritate atestă următoarele:

- Prin Ordinul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare „Cu privire la numirea în funcție”, nr. 30-p din 24.01.2017, dl Liviu Volconovici a fost numit în funcția de rector-interimar al IP UASM, începând cu data de 24.01.2017 pentru o perioadă de 3 luni;

- Prin Ordinul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare „Cu privire la restabilirea în funcție”, nr. 215-p din 04.04.2017, relațiile de muncă cu dl Liviu Volconovici au fost încetate;

- Prin Ordinul Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare „Cu privire la confirmarea în funcția de rector al IP UASM”, nr. 523-p din 12.07.2017, dl Liviu Volconovici a fost confirmat în funcția de rector al IP UASM din data de 20.06.2017 pînă la data de 19.06.2022;

- Prin Ordinul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului „Cu privire la suspendare”, nr. 32-p din 11.01.2018, dl Liviu Volconovici a fost suspendat din funcția de rector al IP UASM din data de 11.01.2018 pe perioada exercitării mandatului de ministru al agriculturii, dezvoltării regionale și mediului;

- Prin Ordinul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului „Cu privire la personal”, nr. 919-p din 19.09.2018, dl Liviu Volconovici a fost numit în funcția de rector al IP UASM începînd cu data de 19.09.2018.

În acest sens, între Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare al RM și dl Liviu Volconovici a fost încheiat contractul individual de muncă nr. 20 din 20.06.2017.

- Universitatea este Instituție Publică cu autonomie financiară, care activează în baza Constituției, Codului Educației, legislației în vigoare, acordurilor și convențiilor internaționale la care RM este parte, și altor acte normative, precum și în baza Cartei Universitare.

- Organul superior căruia i se subordonează rectorul IP UASM este MADRM (în calitate de fondator) cu care a semnat contractul individual de muncă și MECC în plan didactico-metodic.

- Obligațiile funcționale ale rectorului sunt stabilite în Contractul individual de muncă nr. nr. 20 din 20.06.2017 semnat de MADRM (angajator) cu dl Liviu Volconovici (rector), cât și la art. 27 din Carta Universitară.

- Potrivit art. 82, alin. (1) din Codul educației al RM nr. 152 din 17.07.2014, „**învățământul superior este organizat în universități, academii de studii, institute, școli superioare, școli de înalte studii și altele asemenea...**”.

- Art. 101, alin. (1) din același cod stipulează că „**în învățământul superior managementul se realizează pe două niveluri: la nivel național – de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării și la nivel instituțional – de către structurile de conducere și administrative ale instituțiilor de învățământ superior**, iar conform art. 102 „**sistemul organelor de conducere ale instituțiilor de învățământ superior este format din senat, consiliul pentru dezvoltare strategică instituțională, consiliul științific, consiliul facultății, consiliul de administrație și rectorul instituției**”.

- În același timp, potrivit art. 105, alin.(1) din Codul educației al RM nr. 152 din 17.07.2014 „**Conducerea operativă a instituției de învățământ superior este asigurată de rector...**”.

Informațiile conținute în Sistemul Informațional e-Integritate, consolidează calitatea de rector al IP UASM a d-lui Liviu Volconovici.

În baza informațiilor acumulate, inspectorul de integritate a stabilit că dl Liviu Volconovici, exercitând funcția de rector al IP UASM, *deține calitatea de subiect al declarării averii și intereselor personale* potrivit art. 3, alin. (1), lit. e) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

Astfel, inspectorul de integritate remarcă că dl Liviu Volconovici, avînd interes personal rezultat din relațiile sale cu persoanele apropiate - (fiii) dl [REDACTAT] și [REDACTAT], a emis/semnat următoarele acte administrative:

- Diploma de studii superioare de licență nr. [REDACTAT] din 21 iulie 2017, eliberată dlui [REDACTAT], număr de identificare [REDACTAT];
- Ordinul cu privire la înmatricularea la studii cu finanțare bugetară nr. 476 din 04 august 2017, în privința dlui [REDACTAT] și dlui [REDACTAT];
- Ordinul cu privire la absolvirea masteranzilor Facultății de Inginerie Agrară și Transport Auto la susținerea tezei de master nr. [REDACTAT] din 20 decembrie 2018, în privința dlui [REDACTAT];
- Diploma de studii superioare de master nr. [REDACTAT] eliberată dlui [REDACTAT], număr de identificare [REDACTAT];
- Cererea dlui [REDACTAT] din 05.09.2017 referitor la solicitarea delegării la Conferința „Strengthen Cross-Cultural Connections, Embrace the Differences”;
- Ordinul cu privire la delegarea peste hotare nr. 149p din 12 septembrie 2017, în privința dlui [REDACTAT].

Potrivit art. 2, din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale,

conflict de interese reprezintă situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal este orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

persoană apropiată este soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sânge sau prin adopție cu subiectul declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră);

Conform art. 12, alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, **conflictul de interese real** apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sânt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În conformitate cu art. 12, alin. (4), lit. (a) și (b) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, dl Liviu Volconovici, exercitând funcția de rector al IP UASM, era obligat să informeze șeful ierarhic sau organul ierarhic superior imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, despre conflictul de interese în care se află și să nu rezolve cererea/demersul, să nu emită actul administrativ, să nu încheie, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, actul juridic, să nu ia sau să nu participe la luarea deciziei în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică până la soluționarea conflictului de interese.

Art. 12 alin. (5) din aceeași lege prevede că „informarea despre apariția unui conflict de interese real se va face până la soluționarea cererii/demersului, emiterea actului administrativ, încheierea, directă sau prin intermediul unei persoane terțe, a actului juridic, participarea la luarea deciziei sau luarea deciziei și va lua forma unei declarații scrise ce trebuie să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența îndeplinirea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică”.

Art. 14, alin. (2) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, statuează: „conflictul de interese real se soluționează de către subiectul declarării, conducătorul organizației publice, Autoritatea Națională de Integritate sau Consiliul de Integritate, după caz”.

Conform art. 14, alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, până la soluționarea conflictului de interese real, subiectului declarării, în persoana dlui Liviu Volconovici, îi este interzisă întreprinderea oricărei acțiuni pe cauza dată, cu excepția abținerii.

Potrivit art. 14, alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, subiectul declarării, în persoana dlui Liviu Volconovici, poate soluționa conflictul de interese real în care se află prin abținerea de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informând toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor.

Conform art. 12, alin. (10) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, **conflictul de interese consumat** reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei

decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor alin. (4) și (7).

În conformitate cu prevederile art. 18, alin. (2), lit. c) din Codul educației al RM nr. 152 din 17.07.2014 „competențele manageriale în sectorul educațional ale structurilor instituționale se stabilesc prin Carta Universitară și regulamentele instituționale, aprobate în condițiile legii”.

Potrivit art. 107, alin. (1), lit. a) din același cod, „responsabilitatea publică a instituției de învățământ superior constă în respectarea legislației în vigoare, a Cartei universitare și a politicilor naționale în domeniul învățământului superior”, iar conform alin.(2) „rectorul și președintele Consiliului pentru dezvoltare strategică instituțională sînt responsabili de asigurarea respectării obligațiilor ce derivă din principiul de responsabilitate publică”.

Astfel, conform reglementărilor de la art. 15 din Carta Universitară, lit. a) și d), prin responsabilitate publică Universitatea se obligă să respecte legislația în vigoare, Carta Universitară {...} și politicile de echitate și etică universitară {...}.

De remarcat este faptul că prevederi similare privind situațiile de conflict de interese se regăsesc inclusiv și în Codul de etică universitară al IP UASM, care include angajamentele definitorii pentru comportamentul membrilor comunității pe plan academic și comunitar, cât și angajamentul individual la dezvoltarea eticii comunitare, inclusiv de a acționa împotriva celor care încalcă Codul. De asemenea, Codul de etică, fiind un ghid de integritate academică, evidențiază angajamentul de principiu al conducerii universității față de valorile și normele de etică universitară, reprezentînd un cadru de referință pentru promovarea unei imagini pozitive a universității.

Astfel, potrivit art. 3, alin. (4) din Codul de etică universitară al acestei instituții „UASM asigură prevenirea și eliminarea conflictelor de interese. Conflictul de interese există atunci, cînd interesele personale ale unui membru al comunității academice intră în conflict cu obligațiile acestuia, ce rezultă din statutul său, ori sunt de natură să afecteze independența și imparțialitatea îndeplinirii acestor obligații”.

În vederea asigurării respectării dreptului la apărare, prin scrisoarea nr. 04-21/1883 din 13.05.2020, transmisă și recepționată prin intermediul fax-ului din biroul dlui Liviu Volconovici, dumnealui a fost invitat la sediul Autorității Naționale de Integritate pentru a-și prezenta punctul de vedere asupra obiectului controlului.

La data de 28.05.2020 dl Liviu Volconovici, prin scrisoarea nr. 01-511 (înregistrată în cadrul ANI cu nr. 3556), a expediat punctul de vedere solicitat prin care comunică următoarele:

“La data de 02.01.2020, Inspectoratul de Integritate prin intermediul Inspectorului de integritate în persoana dlui [REDACTAT], a inițiat procesul contravențional nr. 01/1 1 pentru „presupusa” comitere a contravențiilor prevăzute la art. 313 2 alin. (1) și (2) CCRM, Nedeclararea și nesoluționarea conflictului de interese.

În temeiul procesului contravențional sus indicat, avînd în vedere prevederile stabilite la art. 427, alin. (1) Cod Contravențional, Inspectorul de Integritate în persoana dlui [REDACTAT] a emis Hotărîrea de ridicare din 02.01.2020 și ulterior a întocmit Procesul-Verbal de ridicare din 15.01.2020 prin care, Șeful Secției Resurse Umane din cadrul UASM a prezentat toate documentele referitoare la caz, inclusiv o mare parte din copiile actelor la care faceți referință în Invitația nr. 04-21/1883 din 13.05.2020.

Menționez că la solicitările Inspectorului de Integritate în persoana dlui [REDACTAT] am răspuns întotdeauna, fără a mă eschiva și în interiorul termenilor stabiliți de legislația în vigoare.

În urma examinării materialelor ridicate conform Hotărîrii de ridicare a documentelor din 02.01.2020, la finele lunii ianuarie 2020 am fost invitat de către Inspectorul de Integritate pentru a da explicații pe marginea presupusului conflict de interese nedeclarat, astfel am efectuat vizita la sediul Inspectoratului de Integritate unde am notat toate întrebările și am convenit despre prezentarea unei Note Informative pe marginea tuturor aspectelor constatate în procesul contravențional nr. 01/11 din 02.01.2020.

Ulterior, la data de 06.02.2020, am elaborat și expediat Nota Informativă cu nr. 01-165 (se anexează) prin care am expus opinia și argumentele pe marginea procesului contravențional sus indicat.

Atenționez că de la acea dată, în adresa mea de la locul de muncă, adresa de domiciliu, adresă electronică sau telefon, nu mi s-a comunicat absolut nimic legat de soarta procesului contravențional nr. 01/1 1 din 02.01.2020, nici o concluzie a Inspectorului de Integritate, nici un proces-verbal de contravenție sau proces-verbal de încetare a procesului contravențional.

In ceea ce privește scrisoarea Autorității Naționale de Integritate cu nr. 0421/1081 din 13.03.2020 care invocați că ați trimis-o la adresa de domiciliu, Vă comunic că o asemenea scrisoare nu a parvenit în căsuța poștală la locul de domiciliu: [REDACTED], context în care vreau să îmi remiteți în format electronic, scrisoarea sus menționată și avizul scanat.

In contextul celor expuse, avînd în vedere faptul că temeiurile invocate la inițierea controlului privind respectarea regimului juridic al conflictului de interese descrise în Invitația cu nr. 04-21/1883 din 13.05.2020 corespund cu aspectele care au fost examinate în cadrul procesului contravențional nr. 01/1 1 din 02.01.2020, în temeiul prevederilor stabilite la art. 9 Cod Contravențional prin care se expune unul din principiile generale a răspunderii contravenționale, Vă solicit respectuos să suspendați acțiunile derulate în privința mea, pînă cînd nu va fi finalizat procesul contravențional nr. 01/11 din 02.01.2020 și nu mi se va aduce la cunoștință despre aceasta în modul stabilit de legislația în vigoare”.

Drept răspuns la cele invocate în punctul de vedere menționat supra, prin scrisoarea nr. 04-21/2539 din 02.06.2020, recepționată de către dl Liviu Volconovici prin intermediul adresei de e-mail la care dumnealui a solicitat să-i fie transmisă solicierea: [REDACTED], inspectorul de integritate i-a comunicat despre faptul că procedura contravențională inițiată de inspectorul de integritate, dl [REDACTED], și cea administrativă inițiată de către subsemnata sunt două proceduri separate pornind de la natura conflictelor de interese examinate, cît și dat fiind faptul că răspunderea contravențională devine incidentă pentru nedeclararea și nesoluționarea conflictului de interese real existent, adică pentru inacțiunea subiectului (art. 313² aliniatele (1) și (2) din Codul Contravențional al RM), iar răspunderea administrativă/civilă (art.23 din *Legea privind declararea averii și intereselor personale*) intervine pentru conflictul de interese consumat (acțiunea subiectului). Or, solicitarea vis-a-vis de suspendarea controlului inițiat în privința lui Liviu Volconovici nu putea fi satisfăcută din motivul menționat supra.

Ulterior, prin scrisoarea nr. 01-583 din 05.06.2020 (înregistrată în cadrul ANI cu nr. 3556 din 11.06.2020), dl Liviu Volconovici și-a completat punctul de vedere invocînd următoarele:

„Repetat reiterez despre faptul că motivele descrise de către Inspectorii Autorității Naționale de Integritate a Republicii Moldova nu pot fi calificate ca conflict de interese, am adus argumente separate pentru fiecare act juridic emis de către mine în exercitarea funcției de Rector al UASM în Nota Informativă cu nr. 01-165 din 06.02.2020 (se anexează) prezentată dlui [REDACTED], Inspector de Integritate al Inspectoratului de Integritate și voi face o descriere detaliată a motivelor de ce consider că nu a fost un conflict de interese real în baza argumentelor după cum urmează.

O să pornesc de la noțiunea de conflict de interese stabilită la art. 2 al Legii 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și intereselor personale care statuează că: conflict de interese — situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

Un pic mai jos, în acelaș articol, o nouă noțiune, cea de: interes personal — orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau afiliatiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internațional. În urma analizei efectuate asupra principalelor noțiuni din prezenta lege, constatăm că cuvântul cheie din aceste noțiuni cât și esența controlului inițiat de dvs. sunt cuvintele sau noțiunile de "interes interes personal".

Având în vedere importanța acestui cuvânt trebuie să facem referire la dicționarul limbii române, astfel constatăm că: interes sn [At: (a. 1779) BUL. COM. IST. V, 270 / V: en— / PI: —e și —uri / E: fr interett] I Preocupare de a obține un avantaj, un succes, un profit. 2 Efort depus pentru atingerea anumitor scopuri. 3 Avantaj (2). 4 Succes. 5 Profit. 6 (Îlaj) De general (sau public) De importantă socială. 7 (Lpl; îe) Ași face —ele A fi preocupat numai de rezolvarea problemelor personale. 8 (Îe) A fi în folosul cuiva, A fi spre binele cuiva. 9 (Îe) A fi de mare —A fi de mare folos sau importantă. 10 (Îs) economic Categorie a materialismului istoric, care desemnează interesul (l) drept stimul fundamental al activității umane. II (Rar) Dobândă. 12 (Jur; îs) Daune —e Despăgubire bănească pentru repararea unui prejudiciu. 13 (Psh) Orientare activă și durabilă a cuiva spre anumite lucruri, din dorința de a le cunoaște sau înțelege. 14 Înțelegere sau simpatie față de cineva sau ceva. Si: grijă, solitudine. 15 (Inv; îe) A purta cuiva — A avea grijă de cineva. 16 (Îae) A se interesa de cineva. 17 Plăcere provocată de ceva care atrage atenția sau stârnește curiozitatea Si: atracție. 18 (Îlv) A-și da —ul A se preocupa. Astfel constatăm încă din primele rînduri a definiției că de fapt un interes este „Preocuparea de a obține un avantaj, un succes, un profit”, de astfel aceasta presupune realizarea anumitor acțiuni pentru a fi calificat ca interes.

Prin Nota Informativă cu nr. 01-165 din 06.02.2020 am argumentat că nu poate fi vorba de interes personal sau un conflict de interese real atunci cînd fiul meu este admis cu una din cele mai înalte note 9,4 și de o comisie formată din 9 persoane, nu poate fi vorba de un conflict de interese real atunci cînd fiul meu individual aplică și cîștigă dreptul de a participa la o conferință (plătită integral din sursele organizatorilor) și nu poate fi calificat drept conflict de interese cînd după 2 ani de eforturi și reușită academică a fiului meu [REDACTED] am semnat diploma de masterat a acestuia.

Mai mult ca atît, nu am creat condiții privilegiate fiului meu, nu am dispus niciodată către cadrele profesionale din cadrul UASM privind aplicarea unui tratament mai special în privința fiului meu pentru că întotdeauna am insistat și insist ca educația să fie cartea de căpătîi a fiecăruia și în special a fiului meu.

Revenind la noțiunea de conflict de interes real stabilit la art. 12 alin. (3) al Legii nr. 133 din 17.06.2016 care statuează că: Conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate public. Vă comunic că nu am întreprins absolut nici o acțiune în ceea ce dvs. îmi imputați ca fiind neconform, nu a influențat nimic asupra exercitării imparțiale și obiective a mandatului meu, a fost o simplă exercitare a drepturilor constituționale a fiului meu iar eu în calitate de Rector al UASM la acel moment am oficializat prin semnătura persoanei autorizate actele indicate în Invitația nr. 04-21/1883 din 13.05.2020.

În contextul celor expuse, avînd în vedere argumentele expuse mai sus și în raspunsurile precedente expediate Autorității Naționale de Integritate, consider cu tărie că la

momentul semnării actelor administrative vizate nu au fost întrunite condițiile unui conflict de interese real”.

MADRM al RM, în răspunsul cu nr. 04/2-2/2231 din 28.05.2020, (înregistrată în cadrul ANI cu nr. 3763 la 02.06.2020), ca răspuns la solicitarea nr. 04-21/2016 din 14.05.2020, a comunicat că, în perioada anilor 2017-2018, dl Volconovici Liviu Fiodor nu a declarat careva conflicte de interese apărute în situația semnării de către dlui a actelor în privința persoanelor apropiate: [REDACTED] și [REDACTED].

Mai mult ca atât, conform informației din sistemul de management a documentelor electronice „E-Management” al ANI, precum și a informației conținute în Registrul declarațiilor privind conflictele de interese al ANI (anexate la dosarul de control), *nu au fost identificate înscrisuri despre careva declarații adresate ANI de către dl Liviu Volconovici, rector al IP UASM, prin care aceasta ar fi solicitat soluționarea cărorva conflicte de interese în care s-a aflat, pînă la soluționarea cererilor, emiterea/semnarea actelor administrative în privința persoanelor apropiate: dl [REDACTED] și dl [REDACTED].*

Prin urmare se atestă că dl Liviu Volconovici **nu a informat/nu a declarat și respectiv nu a soluționat conflictele de interese reale în care se afla.**

Analizînd minuțios cele relatate în punctul de vedere, inspectorul de integritate reține că, în speță, nu contestă libertatea exercitării drepturilor fiilor dumnealui de a participa la concursul de repartizare a locurilor bugetare la studii superioare de master în cadrul acestei instituții de învățămînt cu ulterioara absolvire a acesteia prin obținerea diplomelor, de a beneficia de dreptul de a participa la Conferința „Strengthen Cross-Cultural Connections, Embrace the Differences” (în cazul dlui [REDACTED]), sau executarea competențelor funcționale ale dlui Liviu Volconovici de semnare a actelor administrative care fac obiectul controlului demarat, însă ***responsabilitatea de a se conforma prevederilor Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale a constituit o obligație corelativă a dlui Liviu Volconovici.*** Or, exercitarea drepturilor trebuie să fie în strictă corelare cu executarea obligațiilor. Inspectorul de integritate nu contestă faptul ca dl Volconovici ar fi fost privat de dreptul de a semna cele 6 acte administrative în privința fiilor săi, care erau studenți la universitatea condusă de tatăl lor, ci critică modul arbitrar în care dumnealui, în calitate de rector a decis unilateral și arbitrar să sfideze prevederile legale care îi erau aplicabile în toate cele 6 situații de conflict de interese în care se afla de fiecare dată cînd era pus în situația să ia sau să participe la luarea unor decizii în privința persoanelor apropiate.

Subsecvent, inspectorul de integritate menționează faptul că normele legale care reglementează comportamentul subiectului în materie de conflicte de interese reprezintă în sine *norme imperative sau categorice* adică cele de la dispoziția cărora nu se admite nici o derogare, sub sancțiune. Or, prin instituirea acestora legiuitorul nu a lăsat la discreția subiecților declarării latitudinea de a-și alege comportarea în ipoteza dată.

Analiza semantică a cuvîntului „interes” redată de dicționarul explicativ al limbii române și transpusă în punctul de vedere al subiectului declarării, inspectorul de integritate o consideră drept una filosofică și critică care nu redă chintesența noțiunilor de „conflict de interese” și „interes personal” prestabilită de legiuitor în cadrul legislativ care guvernează speța, în raport cu probele din dosar care a contrario, care sunt suficiente pentru a ajunge la concluzia că dl Liviu Volconovici a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese. Or, potrivit art. 66, lit. c) din Constituția RM unicul organ abilitat în interpretarea legilor și asigurarea unității reglementărilor legislative pe întreg teritoriul țării este Parlamentul RM.

Astfel, aflat în cele 6 (șase) situații de conflicte de interese, dl Liviu Volconovici era obligat să le trateze prin acceptarea responsabilității pentru identificarea intereselor personale, reieșite din relația sa cu d-nii [REDACTED] și [REDACTED], care erau în conflict cu îndatoririle sale ca rector, precum și prin acceptarea responsabilității de a lua măsuri pentru soluționarea pozitivă a conflictelor de interese în care se afla.

În acest sens, unica conduită legală a rectorului era să informeze imediat, dar nu mai târziu de 3 zile de la data constatării, în scris, MADRM, că este afectat de conflicte de

interese în exercitarea atribuțiilor de rector și de membru al Comisiei de admitere (președinte), în situațiile când urma să semneze actele administrative în privința fiilor săi.

Totodată, dânsul urma să aștepte reacția MADRM fără a se implica în procesul de luare a deciziilor și de semnare a celor 6 acte administrative.

La caz, din punctul de vedere prezentat de subiectul controlului, inspectorul nu identifică probe care ar demonstra că dl Liviu Volconovici a informat MADRM despre cele 6 (șase) conflicte de interese în care s-a aflat și nici probe care ar demonstra că tratarea și soluționarea acestor conflicte a avut loc în modul prevăzut la art. art. 14, alin. (3) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale.

Potrivit art. 31 din *Legea integrității* nr. 82 din 25.05.2017, controlul conflictelor de interese ale agenților publici subiecți ai declarării averii și intereselor personale se efectuează de către Autoritatea Națională de Integritate în conformitate cu prevederile legislației ce reglementează statutul Autorității și ale legislației privind declararea și controlul averii și intereselor personale,

În conformitate cu prevederile art. 6 din *Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, nr. 132 din 17.06.2016, în vederea realizării misiunii sale, Autoritatea exercită controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Conform art. 19 lit. b) din aceeași lege, controlul privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese se efectuează de către inspectorul de integritate.

Conform art. 38, alin. (1), lit. a) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, în urma controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inspectorul de integritate emite un act de constatare în cazul în care stabilește că persoana supusă controlului nu a declarat și nu a soluționat conflictul de interese sau a emis/adoptat un act administrativ, sau a încheiat direct ori prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, sau a luat personal o decizie ori a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese.

Potrivit art. 23, alin. (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, *fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese, constituie temei pentru răspunderea contravențională sau penală și pentru revocarea, destituirea sau, după caz, încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.*

Conform art. 23 alin. (6) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, *subiectul declarării eliberat sau destituit din funcție potrivit prevederilor alin.(3)–(5) este decăzut din dreptul de a mai exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 ani de la data eliberării sau destituirii din funcția publică ori de demnitate publică respectivă sau din data încetării de drept a mandatului său. Dacă persoana a ocupat o funcție eligibilă, ea nu mai poate ocupa aceeași funcție pe o perioadă de 3 ani de la încetarea mandatului.*

Potrivit art. 23 alin. (8) al Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, Autoritatea Națională de Integritate ține Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

În urma examinării materialelor acumulate în dosarul de control, punctul de vedere al persoanei supuse controlului și prevederile legale ce guvernează speța, inspectorul de integritate **concluzionează** că dl Liviu Volconovici, exercitând funcția de rector al IP UASM, avînd interes personal rezultat din relațiile sale cu persoanele apropiate (fiii) - dl [REDACTAT] și dl [REDACTAT] a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:

✓ nedeclararea în termenul legal a celor 6 (șase) conflicte de interese în conformitate cu art. 12, alin. (4), lit. (a) - (b), art. 12, alin. (5), alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

✓ nesoluționarea conflictelor de interese reale în conformitate cu art. 14, alin. (2) - (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

✓ emiterea/semnarea următoarelor acte administrative:

- Diploma de studii superioare de licență nr. [REDACTED] din 21 iulie 2017, eliberată dlui [REDACTED];
- Ordinul cu privire la înmatricularea la studii cu finanțare bugetară nr. 476 din 04 august 2017, în privința dlui [REDACTED] și dlui [REDACTED];
- Ordinul cu privire la absolvirea masteranzilor Facultății de Inginerie Agrară și Transport Auto la susținerea tezei de master nr. [REDACTED] din 20 decembrie 2018, în privința dlui [REDACTED];
- Diploma de studii superioare de master nr. [REDACTED] eliberată dlui [REDACTED];
- Cererea dlui [REDACTED] din 05.09.2017 referitor la solicitarea delegării la Conferința „Strengthen Cross-Cultural Connections, Embrace the Differences”;
- Ordinul cu privire la delegarea peste hotare nr. 149p din 12 septembrie 2017, în privința dlui [REDACTED].

fapt prin care a admis **consumarea conflictelor de interese**, în conformitate cu art. 12, alin. (10) al Legii 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

Din aceste raționamente, în conformitate cu prevederile art. 19, 35-38 și 39 din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, art. 23, alin. (4), (6) și (8) din Legea 133/2016 privind declararea averii și intereselor personale, inspectorul de integritate,-

DECIDE:

1. Se constată că dl Liviu Volconovici, exercitând funcția de rector al IP UASM, avînd interes personal rezultat din relațiile sale cu persoanele apropiate (fiii) - dl [REDACTED] și dl [REDACTED], a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese, manifestat prin:

✓ nedeclararea în termenul legal a celor 6 (șase) conflicte de interese în conformitate cu art. 12, alin. (4), lit. (a) - (b), art. 12, alin. (5), alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

✓ nesoluționarea conflictelor de interese reale în conformitate cu art. 14, alin. (2) - (4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

✓ emiterea/semnarea următoarelor acte administrative care vizează persoane apropiate:

- Diploma de studii superioare de licență nr. [REDACTED] din 21 iulie 2017, eliberată dlui [REDACTED];
- Ordinul cu privire la înmatricularea la studii cu finanțare bugetară nr. 476 din 04 august 2017, în privința dlui [REDACTED] și dlui [REDACTED];
- Ordinul cu privire la absolvirea masteranzilor Facultății de Inginerie Agrară și Transport Auto la susținerea tezei de master nr. [REDACTED] din 20 decembrie 2018, în privința dlui [REDACTED];
- Diploma de studii superioare de master nr. [REDACTED] eliberată dlui [REDACTED];
- Cererea dlui [REDACTED] din 05.09.2017 referitor la solicitarea delegării la Conferința „Strengthen Cross-Cultural Connections, Embrace the Differences”;
- Ordinul cu privire la delegarea peste hotare nr. 149p din 12 septembrie 2017, în privința dlui [REDACTED].

2. Se sesizează Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al RM, în termen de 5 zile din momentul în care actul de constatare va rămâne definitiv, în vederea încetării raporturilor de muncă ori de serviciu cu dl Liviu Volconovici, rector al IP UASM.

3. Se decede, dl Liviu Volconovici din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, cu excepția funcțiilor electorale, pe o perioadă de 3 (trei) ani de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.

4. Se înscrie dl Liviu Volconovici în Registrul de stat al persoanelor care au interdicție de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, de la data eliberării sau destituirii din funcție sau din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.

5. Se aduce la cunoștința dlui Liviu Volconovici actul de constatare și se informează despre dreptul de a-l contesta în termen de 15 zile de la primirea acestuia, în instanța de contencios administrativ (MD-2068, mun. Chișinău, str. Kiev,3, Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani)).

**Inspector de integritate
al Inspectoratului de Integritate**

Natalia IVANOV